

CASP 2025

Končno poročilo

KAZALO

Seznam okrajšav	3
Povzetek.....	4
Pregled CASP 2025 in njegovih dejavnosti	4
Glavni rezultati in sklepi CASP 2025.....	4
Glavna priporočila	7
Projekt CASP 2025	8
Opis CASP 2025 in njegovih dejavnosti.....	8
Sodelujoči organi za nadzor trga	9
Dejavnosti, povezane s posameznimi izdelki	10
Kemikalije.....	10
Otroški sedeži za kolesa (ponovno preizkušanje)	11
Horizontalne dejavnosti.....	13
Tveganja za duševno zdravje	13
Sklepi	14
Splošni sklepi	14
Priporočila	15

Seznam okrajšav

ANEC	Evropska zveza za usklajevanje zastopanja potrošnikov v standardizaciji
CASP	Usklajeno delovanje za varnost izdelkov
EK	Evropska komisija
EFTA	Evropsko združenje za prosto trgovino
EN	Evropski standard
EU	Evropska unija
GPSR	Uredba o splošni varnosti proizvodov 2023/988
HA	Horizontalna dejavnost
MSA	Organ za nadzor trga
PFAS	Per- in polifluoroalkilne snovi
POP	Uredba o obstojnih organskih onesnaževalih 2019/1021
PSA	Dejavnost, povezana s posameznim izdelkom
REACH	Uredba o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij 1907/2006
XRF	Rentgenska fluorescenca

Povzetek

Pregled CASP 2025 in njegovih dejavnosti

Splošni opis

Projekt Usklajeno delovanje za varnost izdelkov (Coordinated Activities on the Safety of Products – CASP) omogoča tesno sodelovanje med organi za nadzor trga iz držav EU in Efte za zagotavljanje varnosti izdelkov, ki se prodajajo na enotnem trgu.

Glavni cilj CASP je zagotoviti varen enotni trg, tako da se organom za nadzor trga zagotovijo potrebna orodja za skupno preizkušanje izdelkov, ki so dani na enotni trg,

ocenjevanje tveganj, ki jih predstavljajo, in oblikovanje skupnih stališč in postopkov za nadzor trga. Poleg tega si CASP prizadeva olajšati razprave in vzpostaviti smiselno izmenjavo zamisli za razvoj skupnih pristopov, metodologij, praktičnih orodij in smernic. CASP z aktivno komunikacijsko strategijo glede dejavnosti in rezultatov prispeva k večji ozaveščenosti o varnosti izdelkov med gospodarskimi subjekti in potrošniki.

Opis dejavnosti

Projekt CASP združuje organe za nadzor trga pri sodelovanju na podlagi njihovih prednostnih nalog. Vsako leto je CASP sestavljen iz različnih dejavnosti, razvrščenih v dejavnosti, povezane s posameznimi izdelki (PSA), in horizontalne dejavnosti (HA). V okviru programa CASP 2025 so potekale tri dejavnosti: dve PSA in ena HA. Dejavnost PSA 1 se je osredotočila na preizkušanje izdelkov, vzorčenih na nacionalnih trgih organov za nadzor trga, ki je preverjalo prisotnost **kemikalij**. Dejavnost PSA 2 se je

osredotočila na ponovno preizkušanje **otroških sedežev za kolesa**, in sicer po predhodnem preizkušanju te kategorije izdelkov v okviru CASP 2019. Udeleženci so v okviru horizontalne dejavnosti razpravljali o možnih tveganjih za duševno zdravje, povezanih z novimi tehnološkimi izdelki, in opredelili pristope za najboljše reševanje izzivov, s katerimi se soočajo organi za nadzor trga pri ocenjevanju teh tveganj.

Dejavnosti, povezane s posameznimi izdelki	Horizontalne dejavnosti
PSA 1 - Kemikalije PSA 2 – Otroški sedeži za kolesa (ponovno preizkušanje)	HA – Tveganja za duševno zdravje

Glavni rezultati in sklepi CASP 2025

Dejavnosti, povezane s posameznimi izdelki

V okviru dveh PSA so sodelujoči organi za nadzor trga zbrali 156 izdelkov: 128 vzorcev je bilo preizkušenih v okviru PSA 1, 25¹ pa v okviru PSA 2. Vzorčenje je bilo izvedeno z metodologijami, prilagojenimi posameznim kategorijam izdelkov, in je potekalo po dogovorjeni porazdelitvi

med sodelujočimi organi. Čeprav so se pristopi nekoliko razlikovali, so organi za nadzor trga na splošno uporabljali metodo vzorčenja, ki temelji na tveganju.

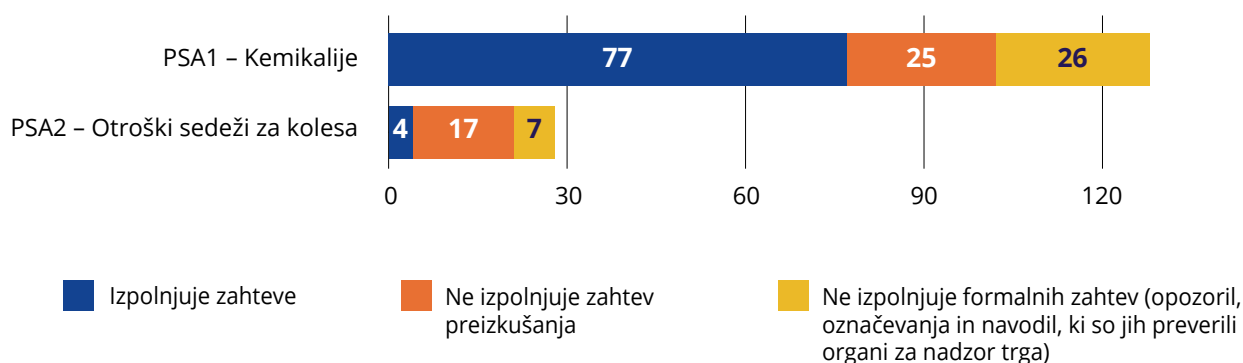
¹ Pri treh vzorcih so bili opravljeni pregledi opozoril, označevanja in navodil; vendar laboratorijskega preizkušanja na teh vzorcih ni bilo mogoče opraviti, saj so se izgubili med prevozom.

Laboratorijsko preizkušanje za obe PSA je bilo opravljeno v akreditiranih laboratorijih v skladu z načrtom preizkušanja, o katerem so se skupno dogovorili organi za nadzor trga. Poleg laboratorijskih preizkusov so organi za nadzor trga opravili preverjanje opozoril, označevanja in navodil v svojih nacionalnih jezikih.

Kadar so bile ugotovljene neskladnosti, so organi za nadzor trga sprejeli korektivne ukrepe, namenjene predvsem umiku s trga izdelkov, ki predstavljajo tveganje za zdravje in varnost potrošnikov. Končni rezultati ne ponujajo statistično zanesljivega prikaza evropskega enotnega trga.

Spodnji graf prikazuje skupne rezultate za vsako dejavnost, povezano s posameznim izdelkom.

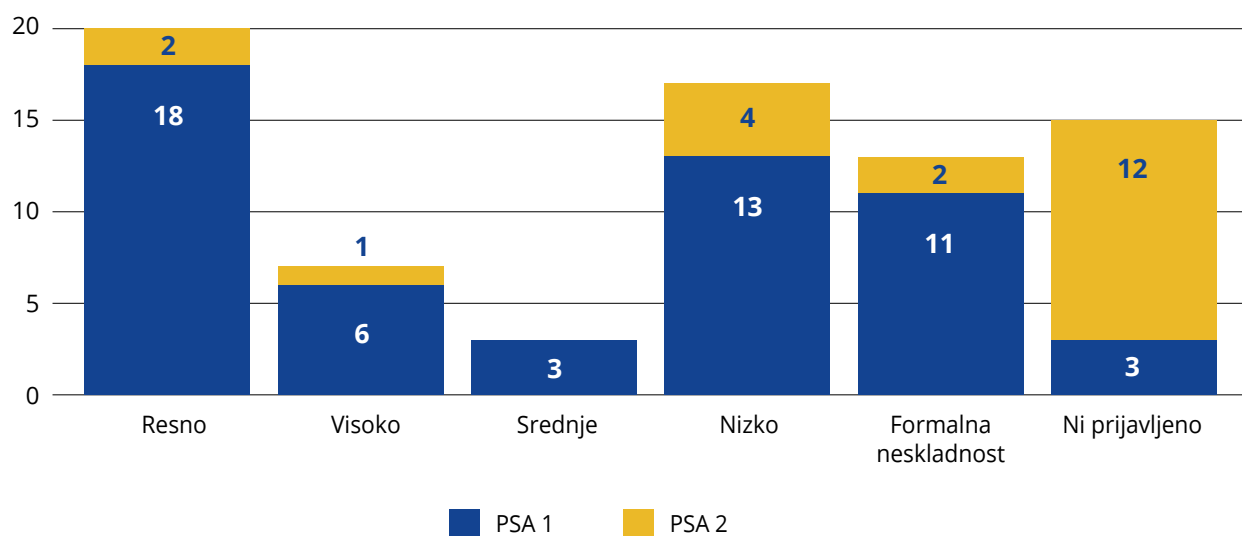
Slika 1: Rezultati preizkusov vključno z opozorili, označevanjem in navodili (N=156)

Za vzorce, ki niso izpolnjevali zahtev, so organi za nadzor trga izvedli ocene tveganja, da bi ocenili morebitno škodo za končne potrošnike in verjetnost njenega nastanka. Skupne ocene tveganja so ključni element laborato-

rijskih srečanj, saj organom za nadzor trga omogočajo usklajevanje pristopov in razpravo o zapletenih primerih. Ta srečanja so bila tudi priložnost za poročanje in dogovor o korektivnih ukrepih, ki jih je treba izvesti.

Slika 2: Pregled stopenj tveganja za vzorce, ki niso izpolnjevali zahtev (N=75)²

² Do 28. 4. 2026 (vključno).

Preglednica 1: Povzetek korektivnih ukrepov, sprejetih glede na PSA

Vrsta ukrepov	PSA1	PSA2	SKUPAJ
Odpoklic izdelka iz uporabe pri končnih uporabnikih	6	1	7
Umik izdelka s trga	10	4	14
Prepoved prodaje izdelka	10	0	10
Uničenje izdelka	6	0	6
Ustavitev prodaje	2	0	2
Odstranitev objave izdelka s spletne tržnice/spletne trgovine	5	1	6
Sankcije zoper gospodarski subjekt	0	3	3
Zahteva za gospodarski subjekt za spremembo/izboljšanje izdelka	3	5	8
Zahteva za gospodarski subjekt, da izdelek označi z ustreznimi opozorili	0	3	3
Obveščen odgovoren organ za nadzor trga	2	0	2
Drugo	18 ³	3	21
SKUPAJ	62	20	82

Na podlagi ukrepov, ki so bili sprejeti v okviru obeh kampanj preizkušanja, je bilo izdanih 12 obvestil v sistemu

Safety Gate za PSA 1 – Kemikalije in dve za PSA 2 – Otroški sedeži za kolesa.

Horizontalne dejavnosti

Horizontalne dejavnosti v okviru CASP služijo kot platforma za izmenjavo znanja za organe za nadzor trga, ki jim omogoča obravnavanje izzivov, izmenjavo stališč in najboljših praks ter razvoj učinkovitih rešitev. V okviru programa CASP 2025 je bila izvedena ena horizontalna dejavnost, ki se je osredotočala na obravnavanje **tveganj**

za duševno zdravje, povezanih z novimi tehnološkimi izdelki. Rezultat te dejavnosti je konceptni dokument, ki vsebuje dokaze in priporočila za podporo organom za nadzor trga pri ocenjevanju teh tveganj in izboljšanju učinkovitosti nadzora trga nad novimi tehnološkimi izdelki.

³ Kategorija ukrepov „drugo“ je zajemala ukrepe, ki jih ni bilo mogoče uvrstiti v druge kategorije. V obeh PSA so se ti ukrepi v glavnem nanašali na zahteve organov za nadzor trga, da gospodarski subjekti po pregledu opozoril, označevanja in navodil opravijo manjše spremembe informacij, ki spremljajo izdelek, ter informacij, ki so na voljo na spletu. Za več ukrepov PSA 1, označenih kot „drugo“, organi za nadzor trga niso posredovali dodatnih informacij.

Glavna priporočila

Na podlagi razprav, ki so med projektom potekale med organi za nadzor trga, in rezultatov dejavnosti je bil za vsako PSA oblikovan sklop priporočil, ki so bila name-

njena gospodarskim subjektom in potrošnikom. Celotna različica teh priporočil je na voljo na koncu tega poročila in v posebnih poročilih o dejavnostih.

	PSA 1 – Kemikalije	PSA 2 – Otroški sedeži za kolesa (ponovno preizkušanje)
Za potrošnike	Nedavno preizkušanje je pokazalo, da nekatera nepremočljiva otroška oblačila ter nekateri plastični in nepremočljivi materiali, kot so kopalniške zavese, vsebujejo nevarne kemikalije, kot so PFAS. Nekateri kosi modnega nakita v „boemskem slogu“ lahko vsebujejo svinec in kadmij, ki lahko škodujeta zdravju, poškodujeta ledvice in kosti ter celo povzročita raka.	Pred nakupom se prepričajte, da otroški sedež za kolo ustreza vašemu kolesu, da je na njem jasno navedena največja dovoljena višina in teža otroka ter da je opremljen z bistvenimi varnostnimi elementi, kot so ramenski pasovi, opore za noge in pasovi za pritrditev stopal. Redno pregledujte sedež za kolo svojega otroka, zlasti pritrditev sedeža, saj lahko vremenske razmere in pogosta uporaba povzročijo zrahljanje delov ali poškodbe komponent, kar lahko vpliva na varnost.
Za gospodarske subjekte	Če izdelek proizvajate, distribuirate ali uvažate v EU, mora pred dajanjem na trg izpolnjevati zakonske varnostne zahteve. Poleg druge zakonodaje EU lahko za sestavne dele in snovi v vaših izdelkih velja uredba REACH, zato morajo biti skladni z njenimi zahtevami.	Prepričajte se, da ima vaš otroški sedež za kolo vgrajene zahtevane sisteme za zadrževanje.

Projekt CASP 2025

Opis CASP 2025 in njegovih dejavnosti

CASP 2025 je šesta letna izdaja programa CASP. CASP vključuje dve različni vrsti dejavnosti:

- **Dejavnosti, povezane s posameznimi izdelki:** Udeleženci v akreditiranih laboratorijih v EU/Efti preizkušajo skupno izbrane izdelke, ki so bili vzorčeni na njihovih nacionalnih trgih, in pri tem upoštevajo skupno dogovorjena merila za preizkušanje. CASP 2025 vključuje tudi pobudo za ponovno preizkušanje. Pobude za ponovno preizkušanje ponavljajo obsežne dejavnosti nadzora trga (v tem primeru CASP 2019: Otroški sedeži za kolesa) za izdelke, ki so imeli prej visoko stopnjo neuspešno opravljenih preizkusov, zaradi česar je bilo izdanih veliko obvestil v sistemu Safety Gate.

- **Horizontalne dejavnosti:** Udeleženci sodelujejo pri reševanju zapletenih izzivov, s katerimi se soočajo organi za nadzor trga v EU/Efti. Rezultati horizontalnih dejavnosti običajno vključujejo smernice ali konceptne dokumente ter orodja, ki so bila razvita v okviru dejavnosti, da bi podprla vzpostavitev usklajenih pristopov k skupnim izzivom organov za nadzor trga.

Pred začetkom CASP 2025 se je Evropska komisija posvetovala z organi za nadzor trga, da bi opredelila njihove interese in prednostne naloge. Na podlagi tega prispevka so organi za nadzor trga izbrali vrsto dejavnosti, povezanih s posameznim izdelkom, in eno horizontalno dejavnost ter tako zagotovili skladnost s svojimi cilji za nadzor trga.

Dejavnosti, povezane s posameznimi izdelki	Horizontalne dejavnosti
PSA1 – Kemikalije PSA2 – Otroški sedeži za kolesa (ponovno preizkušanje)	HA – Tveganja za duševno zdravje

Časovnica srečanj in dogodkov projekta CASP 2025 je predstavljena na sliki 3 spodaj.

Slika 3: Časovnica CASP 2025

Sodelujoči organi za nadzor trga

V CASP 2025 je sodelovalo 26 organov iz 18 držav članic EU. Sodelujoči organi glede na dejavnosti so predstavljeni v preglednici 2 spodaj.

Preglednica 2: Sodelujoči organi za nadzor trga⁴

Država	Organ za nadzor trga	PSA1	PSA2	HA
Belgija	Zvezna javna služba za gospodarstvo - Generalni direktorat za kakovost in varnost		x	x
	Zvezni okoljski inšpektorat	x		
Hrvaška	Državni inšpektorat	x	x	
Ciper	Oddelek za inšpekcijo dela			x
Češka	Ministrstvo za industrijo in trgovino			x
	Češka trgovinska inšpekcija		x	
Danska	Danski organ za varnostno tehnologijo			x
Estonija	Organ za varstvo potrošnikov in tehnične predpise			x
Francija	Generalni direktorat za konkurenco, varstvo potrošnikov in nadzor nad goljufijami	x	x	x
Nemčija	Deželni direktorat Saške	x*	x*	x
	Vlada Zgornje Bavarske – Urad za nadzor trgovine		x	x
	Inšpektorat za delo dežele Bremen		x*	
	Deželni svet Tübingen		x	
Madžarska	Ministrstvo za nacionalno gospodarstvo			x
	Nacionalni organ za trgovino in varstvo potrošnikov	x*	x*	
Irska	Komisija za konkurenco in varstvo potrošnikov			x
Italija	Gospodarska zbornica Pistoia-Prato	x*		x
	Gospodarska zbornica Torino		x	
Latvija	Center za varstvo pravic potrošnikov	x		x
Litva	Državni organ za varstvo pravic potrošnikov	x*		x
Luksemburg	Agencija za okolje Luksemburga	x*		
Malta	Malteški organ za konkurenco in varstvo potrošnikov	x	x	x
Slovenija	Tržni inšpektorat Republike Slovenije			x
Španija	Ministrstvo za socialne pravice, varstvo potrošnikov in agendo 2030		x	x
	Inšpekcijska služba SOIVRE	x*		
Švedska	Švedska agencija za kemikalije	x		

⁴ Organi, označeni z zvezdico (*), so udeleženci, ki so sodelovali samo pri preizkušanju. Sodelovali so pri postopku preizkušanja, vendar niso bili vključeni v srečanja, razprave in odločanje o dejavnostih.

Dejavnosti, povezane s posameznimi izdelki

Kemikalije

V nasprotju s prejšnjimi dejavnostmi PSA se dejavnost PSA 1 – Kemikalije ni osredotočala na določeno vrsto izdelka. Usmerjena je bila na potrošniške izdelke, pri katerih je večja verjetnost prisotnosti reguliranih ali omejenih kemikalij, pri čemer so bili upoštevani dejavniki, kot so sestava materialov, predvidena uporaba in možna izpostavljenost potrošnikov, zlasti otrok. Pri tej dejavnosti je bil pri preizkušanju uporabljen pristop, ki temelji na tveganju, s poudarkom na kemične nevarnosti in ne na vnaprej določeno skupino izdelkov. Za to dejavnost je bilo izbranih pet kategorij izdelkov:

- ▶ poceni potrošniški izdelki iz plastike;
- ▶ otroški izdelki iz tekstilnih delov;
- ▶ otroški izdelki iz plastike;
- ▶ poceni nakit;
- ▶ otroška oblačila in obutev.

Merila preizkušanja

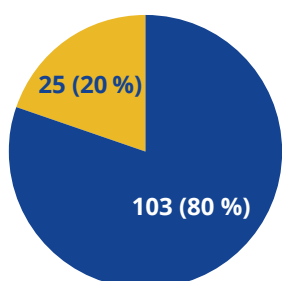
Preizkušanje je bilo opravljeno v skladu z zakonodajo EU o kemikalijah, predvsem na podlagi Uredbe o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) ter člena 3 in Priloge I k Uredbi o obstojnih organskih onesnaževalih (POP). V načrt preizkušanja so bili vključeni tudi evropski in mednarodni standardi, ki določa-

jo potrjene analitične metode, vključno s standardom EN 17681 1:2025 za per- in polifluoroalkilne snovi (PFAS) v tekstilnih in prevlečenih izdelkih, standard ISO 14362 1:2017 za določanje nekaterih azobarvil v tekstilnih komponentah ter standard EN 1811:2023 za ocenjevanje sproščanja niklja iz poceni nakita.

Rezultati preizkusov

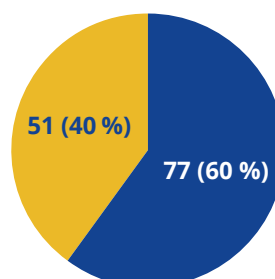
Od 128 preizkušenih vzorcev jih 25 (20 %) ni izpolnjevalo zahtev načrta preizkušanja. Poleg tega 33 vzorcev (26 %) ni izpolnjevalo zahtev za označevanje, opozorila in navodila v nacionalnem jeziku oziroma jezikih organov za nadzor trga.

Slika 4: Skupni rezultati preizkusov (brez pregledov⁵ opozoril, označevanja in informacij o izdelku) (N=128)

■ Izpolnjuje zahteve

Slika 5: Skupni rezultati preizkusov (vključno s pregledi opozoril, označevanja in informacij o izdelku s strani organov za nadzor trga) (N=128)

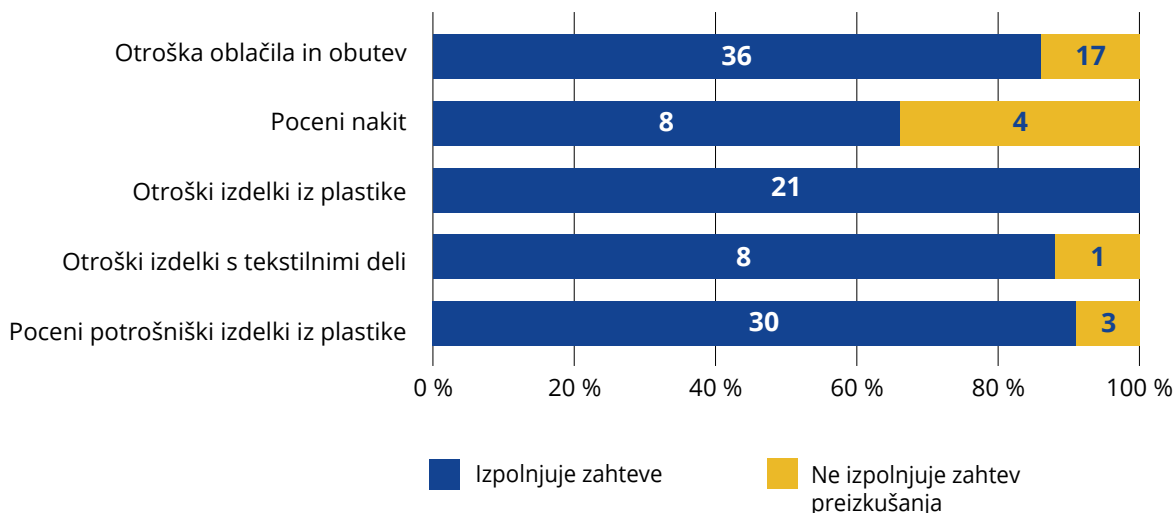

■ Ne izpolnjuje zahtev

⁵ Organi za nadzor trga so na podlagi kontrolnega seznama, ki ga je pripravil tehnični strokovnjak, preverili označevanje, opozorila in navodila na svojih vzorcih.

Stopnja neskladnosti v petih kategorijah izdelkov se je zelo razlikovala. Na sliki 6 so prikazani rezultati preizkusov glede na kategorije izdelkov.

Slika 6: Rezultati preizkušanja glede na kategorijo izdelka

Kemijske neskladnosti so bile predvsem povezane s prisotnostjo snovi, povezanih s PFAS, v nepremočljivih ali prevlečenih tekstilnih izdelkih, zlasti otroških oblačilih in

obutvi, ter s poceni nakitom, v katerem so bile ravni kadmija, svineca in niklja višje od dovoljenih mej, določenih z uredbo REACH.

Stopnje tveganja in sprejeti ukrepi

Na podlagi rezultatov preizkusov so organi za nadzor trga izvedli ocene tveganja in se odločili za korektivne ukrepe. Skupaj je bilo 18 vzorcev ocenjenih kot vzorci, ki predstavljajo resno tveganje, 6 kot vzorcev, ki predstavljajo visoko

tveganje, in 13 kot vzorci, ki predstavljajo nizko tveganje. Na podlagi te dejavnosti so organi za nadzor trga izdali 12 obvestil v sistemu Safety Gate.

Otroški sedeži za kolesa (ponovno preizkušanje)

Otroški sedeži za kolesa so potrošniški izdelki, namenjeni na sprednjem ali zadnjem delu kolesa, ki so namenjeni prevozu majhnih otrok na kolesih. Ker te sedeže uporabljajo zelo ranljivi potniki, je zagotavljanje njihove varnosti ključnega pomena. Ta izdelek je bil preizkušen tudi v okviru projekta CASP 2019.

Dejavnost je zajemala sprednje in zadnje otroške sedeže za kolesa. Obseg preizkušanja je vključeval zadnje sedeže za otroke z največjo dovoljeno težo 15 kg (A15), zadnje sedeže za otroke z največjo dovoljeno težo 22 kg (A22) ter sprednje sedeže za otroke z največjo dovoljeno težo 15 kg (C15).

Merila preizkušanja

Pri tej dejavnosti ponovnega preizkušanja so bila uporabljena enaka merila preizkušanja kot pri CASP 2019, pri čemer je bil cilj omogočiti obsežen nadzor trga nad izdelki, pri katerih se pogosto ugotavlja neskladnost. Načrt preizkušanja za to dejavnost je vključeval preizkuse na podlagi **EN 14344:2022**.

V primerjavi s CASP 2019 se je edina sprememba nanašala na uporabo posodobljenega standarda EN 14344:2022, ki je nadomestil različico iz leta 2004. Revidirani standard je uvedel nove in posodobljene zahteve, vključno z nevarnostjo zadušitve, vnetljivostjo in označevanjem izdelkov, ter dodatne ali revidirane določbe o preizkušanju.

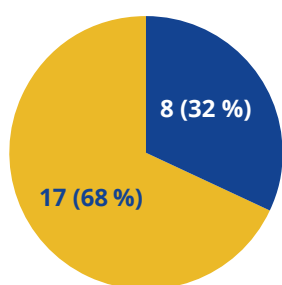
Rezultati preizkusov

Od 25 preizkušenih vzorcev jih 17 (68 %) ni izpolnjevalo zahtev preizkušanja. Poleg tega 22 vzorcev ni izpolnjevalo zahtev za označevanje, opozorila in navodila v nacionalnem jeziku oziroma jezikih organov za nadzor trga.

Neuspešno opravljeni preizkusi so bili večinoma povezani s sistemi za zadrževanje, mehansko trdnostjo in vzdržljivostjo, robovi in izboklinami, bočno zaščito ter sistemi za

zadrževanje nog. Največja stopnja neuspešno opravljenih preizkusov je bila ugotovljena pri klavzuli 8.3.1 (robovi in izbokline), kjer 44 % vzorcev ni prestalo preizkusa. Poleg tega pet vzorcev ni izpolnjevalo precejšnjega števila zahtev, pri čemer vsak od njih ni uspešno opravil preizkusov od 13 do 16 klavzul načrta preizkušanja.

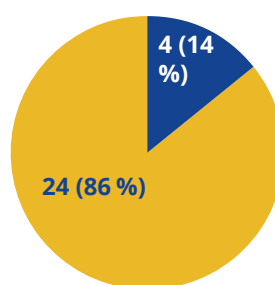
Slika 7: Skupni rezultati preizkusov (brez pregledov opozoril, označevanja in navodil) (N=25)

■ Izpolnjuje zahteve

■ Ne izpolnjuje zahtev

Slika 8: Skupni rezultati preizkusov (vključno z opozorili, označevanjem in navodili) (N=28⁶)

Stopnje tveganja in sprejeti ukrepi

Na podlagi rezultatov preizkusov so organi za nadzor trga izvedli ocene tveganja in se odločili za korektivne ukrepe. Skupaj sta bila dva vzorca ocenjena kot vzorca, ki predstavljata resno tveganje, eden kot vzorec, ki predstavlja visoko tveganje, trije kot vzorci, ki predstavljajo

srednje tveganje in štirje kot vzorci, ki predstavljajo nizko tveganje. Na podlagi ukrepov, sprejetih na podlagi te kampanje preizkušanja, so bila izdana obvestila Safety Gate za dva otroška sedeža za kolesa.

⁶ Pri treh vzorcih so bili opravljeni pregledi opozoril, označevanja in navodil; vendar laboratorijskega preizkušanja na teh vzorcih ni bilo mogoče opraviti, saj so se izgubili med prevozom.

Horizontalne dejavnosti

Tveganja za duševno zdravje

Ozadje in področje uporabe

Uredba o splošni varnosti proizvodov (GPSR), ki je začela veljati 13. decembra 2024, zahteva, da so potrošniški izdelki varni, preden se dajo na trg. Izrecno zajema tveganja za telesno in duševno zdravje potrošnikov. Vendar pa se organi za nadzor trga zaradi novosti in zapletenosti škodljivih učinkov, povezanih z duševnim zdravjem, pri njihovi oceni soočajo z izzivi. Ta tveganja so pogosto manj vidna, sčasoma se lahko kopičijo in so v veliki meri odvisna od posameznih okoliščin uporabnikov ter vzorcev uporabe.

HA o tveganjih za duševno zdravje si je prizadevala zbrati ključne pravne in znanstvene dokaze ter dokaze iz študij primerov, da bi podprla razvoj celovitega pristopa k temu razvijajočemu se področju varnosti izdelkov ter organom za nadzor trga zagotovila referenčno točko za ocene tveganj za duševno zdravje, povezanih z novimi tehnološkimi izdelki.

Postopek

Dejavnost je potekala v štirih fazah, začevši s pripravljalnim delom za zožitev obsega dejavnosti in njenih ciljev. Druga faza je vključevala opredelitev novih tehnoloških izdelkov in tveganj za duševno zdravje na podlagi prispevkov številnih akterjev, vključno s pravnimi stro-

kovnjaki in akademiki. V tretji fazi so se vmesna srečanja osredotočila na možne pristope k oceni tveganja in orodja za njihovo zmanjševanje. Četrta faza je bila namenjena natančnemu prilagajanju in dokončnemu oblikovanju konceptnega dokumenta.

Rezultati

Rezultat horizontalne dejavnosti je bil konceptni dokument o tveganjih za duševno zdravje, povezanih z novimi

tehnološkimi izdelki. V nadaljevanju je na kratko opisanih šest poglavij.

Poglavje	V središču
1. Uvod	Osnovne informacije, kontekst in glavni izzivi, s katerimi se soočajo organi za nadzor trga.
2. Pravni okvir	Pravne opredelitve izdelkov in tveganj ter preplet uredbe GPSR z drugimi predpisi.
3. Znanstveno ozadje	Povzetek in ocena obstoječih znanstvenih dokazov, ki povezujejo določene značilnosti zasnov in vzorce uporabe z neugodnimi posledicami za duševno zdravje.
4. Pristopi k oceni tveganja in vidiki, pomembni za organe za nadzor trga	Priporočeni pristopi in instrumenti, ki jih lahko organi za nadzor trga uporabijo kot izhodišče za oceno tveganja za duševno zdravje.
5. Spoznanja gospodarskih subjektov	Pregled študij primerov samomorov in umorov, povezanih z uporabo novih tehnoloških izdelkov, ter priporočila za gospodarske subjekte glede zmanjševanja tveganj za duševno zdravje že v fazi načrtovanja izdelkov.
6. Sklepi	Glavni sklepi in cilji dokumenta.

Sklepi

Splošni sklepi

Skupaj 26 organov iz 18 različnih držav članic EU je združilo svoja prizadevanja glede nadzora trga, da bi povečali varnost izdelkov, ki se dajejo na evropski trg, pri čemer so:

- ▶ na svojih trgih vzorčili 156 izdelkov ter jih poslali na preizkušanje v skupno izbrane akreditirane laboratorije v EU;
- ▶ analizirali rezultate preizkusov, skupaj ocenili tveganja, ki so jih razkrili preizkusi, in se odločili, katere korek-

tivne ukrepe je treba sprejeti za neskladne izdelke, ki predstavljajo zdravstvena in varnostna tveganja za potrošnike;

- ▶ izdali 14 obvestil v sistemu Safety Gate;
- ▶ sodelovali pri pripravi konceptnega dokumenta za obravnavo ključnih horizontalnih tem v zvezi s tveganji za duševno zdravje, povezanih z novimi tehnološkimi izdelki.

Dejavnosti, povezane s posameznimi izdelki

Od 153 preizkušenih izdelkov jih 42 ni izpolnjevalo vsaj ene od zahtev, opredeljenih v načrtih preizkušanja. Med njimi je bilo 20 izdelkov razvrščenih kot izdelki, ki predstavljajo resno tveganje, sedem kot visoko tveganje, trije srednje tveganje in 17 nizko tveganje.

Organi za nadzor trga so na podlagi rezultatov ocen tveganja izvedli ustrezne ukrepe. Za zagotovitev izmenjave informacij z drugimi organi za nadzor trga, potrošniki in gospodarskimi subjekti je bilo v sistemu Safety Gate objavljenih 14 obvestil.

Skupne izvedbe ocen tveganja, izvedene v okviru obeh PSA, so organom za nadzor trga zagotovile dragocene praktične priložnosti za uskladitev pristopov k ravnanju z neskladnimi izdelki. Te seje so olajšale izmenjavo zamisli in najboljših praks ter pomagale razjasniti dvome glede postopkov ocenjevanja tveganja. Odprti dialog med dejavnostmi je spodbudil bolj usklajeno razumevanje med organi za nadzor trga, kar je na koncu povečalo splošno učinkovitost dejavnosti za nadzor trga.

Horizontalna dejavnost

Sodelovanje med organi za nadzor trga v državah EU/Efte je bistvenega pomena za reševanje skupnih izzivov na področju nadzora trga. V okviru programa CASP 2025 se je horizontalna dejavnost (HA) osredotočila na spodbujanje sodelovanja med organi z namenom opredelitve usklajenih pristopov k obravnavanju tveganj za duševno zdravje, povezanih s hitrim razvojem novih tehnoloških izdelkov.

Cilj dejavnosti je bil opredeliti ključne izzive, s katerimi se soočajo organi za nadzor trga pri ocenjevanju tveganj za duševno zdravje, povezanih z novimi tehnološkimi izdelki,

in pripraviti priporočila za njihovo obravnavanje. Osredotočila se je na zbiranje dokazov in strokovnega znanja z različnih področij ter njihovo povezovanje v konceptni dokument, ki naj bi služil kot temelj za pripravo prihodnjih smernic in njihovo prilagajanje spreminjajočim se razmeram. Namen dejavnosti je bil tudi opredeliti možne pristope, na katere se lahko sklicujejo organi za nadzor trga pri ocenjevanju tveganj za duševno zdravje, ter izpostaviti priporočila za gospodarske subjekte glede odpravljanja in zmanjševanja tveganj že v fazi načrtovanja izdelkov.

Priporočila

Naslednja priporočila temeljijo na rezultatih postopka preizkušanja in razpravah med sodelujočimi organi za nadzor trga ob dodatni podpori zveze ANEC, ki je prispevala k pripravi teh priporočil.

Za potrošnike

PSA 1 - Kemikalije

- ▶ Nedavno preizkušanje je pokazalo, da nekateri plastični in nepremočljivi materiali, vključno s kopalniškimi zavesami in nepremočljivimi otroškimi oblačili, vsebujejo nevarne kemikalije, kot so PFAS. Tem kemikalijam se lahko izognete z izbiro alternativnih tekstilnih izdelkov, obdelanih z naravnimi voski ali nefluoriranimi zaključnimi obdelavami.
- ▶ Ali nosite modni nakit vsak dan? Nekateri kosi modne nakita lahko ob nošenju sproščajo škodljive kovine, kot sta svinec ali nikelj. Dolgotrajna izpostavljenost lahko škoduje vašemu zdravju, nikelj pa lahko sproži vseživljenjske alergije.

PSA 2 – Otroški sedeži za kolesa

- ▶ Razmisljate o nakupu otroškega sedeža za kolo? Prepričajte se, da ima ramenske pasove, opore za noge in pasove za pritrditev stopal – če kateri od teh elementov manjka, izdelek morda ni varen.
- ▶ Prepričajte se, da so na voljo navodila za uporabo, da lahko preverite, ali je sedež primeren za vaše kolo.
- ▶ Redno pregledujte sedež za kolo svojega otroka, zlasti pritrditev sedeža. Vremenske razmere in pogosta uporaba lahko vplivata na njegovo varnost.

Za gospodarske subjekte

PSA 1 - Kemikalije

- ▶ Posodobljena metoda preizkušanja PFAS, določena v standardu EN 17681-1: 2025, je strožja od prejšnje različice. To ima lahko pomembne posledice za ugotavljanje skladnosti, saj lahko odkrije več neskladnosti kot prejšnja različica.
- ▶ Poznajite svojega dobavitelja in svoje izdelke. Skrbno izberite in preverite svoje dobavitelje. Če ste v dvomih, zahtevajte dodatno preizkušanje in dokazilo o skladnosti izdelka. Kot prostovoljni ukrep lahko od dobaviteljev v dobavni verigi zahtevate potrditev skladnosti in podatke o izdelku in njegovih sestavnih delih.
- ▶ Za odkrivanje svinca, kadmija in niklja uporabite rentgensko fluorescenčno analizo (XRF). Ta hitra in učinkovita metoda lahko distributerjem in prodajalcem pomaga zagotoviti skladnost izdelkov.

Splošno

- ▶ **Kupujte pri zaupanju vrednih virih:** Kupujte pri zanesljivih prodajalcih in blagovnih znamkah, kjer sta jasno navedena proizvajalec in distributer izdelka. Izogibajte se neznanim ali nezanesljivim spletnim tržnicam.
- ▶ **Preverite informacije o varnosti izdelka:** Vedno preverite, ali so na izdelku navedeni jasni kontaktni podatki proizvajalca ali uvoznika v EU. To vam pomaga pri poročanju o težavah ali napakah.
- ▶ **Upoštevajte postopke varne uporabe:** Izdelke uporabljajte v skladu z njihovim namenom; na primer poskrbite, da bodo otroci pri uporabi sedežev za kolesa nosili čelado in bili pripeti z ramenskimi pasovi, modnega nakita pa ne nosite med spanjem. Če so izdelki odpoklicani ali povzročajo alergijske reakcije, jih takoj prenehajte uporabljati.
- ▶ **Preverite, preden kupite:** Preverite sistem [Safety Gate](#) EU, da se prepričate, ali je bil izdelek, ki ga kupujete (z isto serijsko številko in/ali kodo izdelka), označen kot nevaren. Če ste v dvomih, se obrnite na proizvajalca.
- ▶ **Prijavite varnostne težave:** Ali ste vedeli, da lahko varnostne težave ali nesreče, povezane z izdelkom, prijavite organu za varstvo potrošnikov? Obiščite spletno mesto [Consumer Safety Gateway](#).

PSA 2 – Otroški sedeži za kolesa

- ▶ Prepričajte se, da ima vaš otroški sedež za kolo vgrajene zahtevane sisteme za zadrževanje.
- ▶ V oglasih ne prikazujte nevarne uporabe otroških sedežev za kolo, na primer otroka brez ramenskih pasov ali čelade ali otroka brez nadzora.
- ▶ Izvedite ustrezne ukrepe za zmanjšanje izpostavljenosti ostrim predmetom, kot so vijaki.
- ▶ Ali ste vedeli, da je na voljo nova različica standarda EN 14344? Različica iz leta 2022 vključuje nova tveganja, ki jih različica iz leta 2004 ni zajemala. Preverite najnovjši standard, da se prepričate, da so vaši izdelki skladni, saj to pomeni domnevo o skladnosti z zakonodajo.

Splošno

- ▶ **Razumite in izpolnjujte zakonske obveznosti:** Zagotovite, da vsi izdelki izpolnjujejo veljavne varnostne zahteve, vključno z uredbo GPSR in ustreznimi predpisi o kemikalijah, kot sta uredbi REACH in POP.
- ▶ **Proaktivno spremljajte varnost izdelkov:** Redno preverjajte skladnost izdelkov z varnostnimi standardi in se nemudoma odzivajte na ugotovljena tveganja. Spremljajte spremembe zakonodaje EU in standardov, kot sta posodobljena standarda EN 17681-1:2025 za preizkušanje PFAS in standard EN 14344:2022 za otroške sedeže za kolesa.
- ▶ **Zagotavljajte varne tržne in prodajne prakse:** Izogibajte se oglaševanju nevarne uporabe izdelkov in upoštevajte zahteve GPSR za prodajo na daljavo in spletne tržnice, vključno z odgovornostmi iz členov 19 in 22.

Za organizacije za standardizacijo

PSA 1 - Kemikalije

- ▶ Standard EN 1811 določa, da je treba preizkusiti tri vzorce izdelka na sproščanje niklja, kadar je to mogoče. Predvideti je treba možnost preizkušanja enega samega izdelka, če jih več ni na voljo.

PSA 2 - Otroški sedeži za kolesa

- ▶ Standard EN 14344:2022 dovoljuje pritrditev sprednjega sedeža C15 za otroka do 15 kg na sprednjo krmilno geometrijo kolesa. To lahko potencialno vpliva na krmilni mehanizem in smer vožnje, kar lahko povzroči poškodbe tako otroka kot kolesarja.
- ▶ Klavzulo 8.3.1 standarda EN 14344:2022 je treba pregledati ob upoštevanju prejšnje klavzule 6.2 standarda EN 14344:2004. Revizija iz leta 2022 nadomešča objektivno preverljive zahteve glede ostrih ali grobih robov s pretežno subjektivno oceno. Poleg tega se zdi razlikovanje med tovrstnimi zahtevami znotraj in zunaj zaščitene območja nezadostno utemeljeno, zato bi ga bilo smiselno dodatno pojasniti ali poenostaviti.

- ▶ **Učinkovito upravljajte odpoklice:** Pri izdaji obvestila o odpoklicu morate upoštevati GPSR. Člen 36 določa elemente, ki jih mora vsebovati obvestilo o odpoklicu. Zaradi doslednosti se priporoča uporaba predloge Evropske komisije za obvestilo o odpoklicu. Pozorno spremljajte učinek odpoklica in po potrebi prilagodite svoj pristop. Potrošnike obvestite, naj izdelek takoj prenehajo uporabljati, in jim pojasnite, kako vam lahko izdelke vrnejo.
- ▶ **Po potrebi poiščite smernice:** Za podporo in pojasnila glede pravnih obveznosti se obrnite na nacionalne [organe za nadzor trga](#) ali [službe za pomoč uporabnikom](#).

- ▶ Klavzulo 9.2.2.2 (Navodila za uporabo) standarda EN 14344:2022 je treba spremeniti tako, da bo izrecno obravnavala morebitni vpliv otroških oblačil na učinkovitost sistemov za zadrževanje. Zlasti je treba v standardu upoštevati, da lahko dodatni sloji oblačil, ki se običajno nosijo v hladnejših razmerah, vplivajo na pravilno nastavitve in učinkovitost sistema za zadrževanje. Proizvajalcem in uporabnikom je treba zagotoviti ustrezna navodila.

EVROPSKA KOMISIJA
Generalni direktorat za pravosodje in potrošnike
Direktorat za potrošnike
Enota B4 Varnost izdelkov in sistem hitrega obveščanja
E-pošta: JUST-B4@ec.europa.eu

Evropska komisija ni odgovorna za nobene posledice, ki bi nastale zaradi ponovne uporabe te publikacije.

© Evropska unija, 2026.

Politika ponovne uporabe dokumentov Evropske komisije se izvaja na podlagi Sklepa Komisije 2011/833/EU z dne 12. decembra 2011 o ponovni uporabi dokumentov Komisije (UL L 330, 14.12.2011, str. 39). Če ni navedeno drugače, je ponovna uporaba tega dokumenta dovoljena v skladu z licenco Creative Commons Priznanje avtorstva 4.0 Mednarodna (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To pomeni, da je ponovna uporaba dovoljena, če je naveden ustrezen vir in so navedene vse spremembe.

Za vsako uporabo ali reprodukcijo elementov, ki niso v lasti Evropske unije, je morda treba zaprositi za dovoljenje neposredno od zadevnih imetnikov pravic.

Informacije o Evropski uniji v vseh uradnih jezikih EU so na voljo na spletišču Evropa na:

https://europa.eu/european-union/index_sl

Luksemburg: Urad za publikacije Evropske unije, 2026
ISBN 978-92-68-40421-8
doi:10.2838/1161246